

Sygn. akt IC 1872/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Wojciech Zatorski

Protokolant: Dominika Ćwieląg

po rozpoznaniu w dniu 08 maja 2015 roku w Świdnicy

na rozprawie sprawy z powództwa: ***J. Ł. i C. Ł.***

przeciwko: ***A. M.***

o zapłatę

I. Powództwo oddala w całości;

II. Nie obciąża powodów obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego, natomiast zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 4.428 zł tytułem zwrotu wydatków na kuratora.

Sygn. akt IC 1872/13

UZASADNIENIE

J. Ł. i C. Ł. domagali się zasądzenia od A. M. kwoty 72.915 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 17.06.2013r. i obciążenie pozwanego kosztami procesu (k. 3).

W uzasadnieniu pozwu podali, iż zawarli z pozwanym umowę sprzedaży pojazdu M., w umowie wpisano cenę kupna na 28.000 zł oraz przebieg 270.000 km; po kilku dniach pozwany, który zauważył nieprawidłowości w pracy skrzyni biegów, zgłosił się do (...), gdzie stwierdzono wyższy przebieg pojazdu, w następstwie czego powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy i żądanie zwrotu kwoty 34.500 zł, którą miał uiścić przy transakcji; w odpowiedzi powodowie podnieśli, że pozwany sam ocenił stan pojazdu, jako idealny, a ponadto zakwestionowali dochodzoną sumę, stosownie do zapisów umowy, w związku z czym zgodzili się zwrócić pozwanemu kwotę 28.000 zł w zamian za zwrot pojazdu, na co pozwany nie zgodził się (żądając zawyżonej kwoty 34.500 zł) i nie zwrócił pojazdu; pomimo odstąpienia od umowy pozwany nadal korzystał z pojazdu, zarejestrował go na siebie, ubezpieczył i opłacił podatek od czynności cywilnoprawnych, po czym użytkował pojazd od lutego 2009 do listopada 2011 i w tym czasie przejechał ok. 70.000 km; w procesie przed SR w Kościanie, w sprawie z powództwa pozwanego przeciwko powodom o zapłatę, zasądzone na rzecz ówczesnego powoda kwotę 34.500 zł za jednoczesnym zwrotem pojazdu, a w toku tamt. postępowania ustalono koszt dzienny najmu pojazdu o cechach sprzedanego pozwanemu, na kwotę 120 zł netto; w styczniu 2013r. powodowie przekazali pozwanemu zasądzoną kwotę, a ten zwrócił im pojazd; powodowie kupili sporny pojazd w 2005r. od osoby, u której już wcześniej kupowali samochody, a sprzedający zapewnił ich o poprawnych danych sprzedawanego auta; po ujawnionych problemach z datą produkcji pojazdu sprzedający samochód powodom oświadczył, że wobec zapłaty jest już za późno na uwagi; dopiero w toku procesu w K. powodowie dowiedzieli się o wadach pojazdu, złożyli doniesienie o popełnieniu przestępstwa, jednak postępowanie karne zostało umorzone; przed SR w K. ustalono, że pozwany skutecznie odstąpił od umowy, a to oznacza powrotne przejście własności samochodu na powodów i obowiązek zwrotu wzajemnych świadczeń, jak też obowiązek wynagrodzenia za używanie rzeczy, tak więc dalsze korzystanie przez

pozwanego z tego pojazdu rodzi uprawnienie pozwanych do żądania wynagrodzenia, w wysokości odpowiadającej stawkom najmu rzeczy tożsamyh lub podobnych; ponieważ pozwany nie kwestionował okoliczności korzystania z pojazdu, stosownie do stawki najmu ustalonej przed SR w K. i długości okresu korzystania z auta, powodom należy się wynagrodzenie dochodzone pozwem; ponadto niezgodne z zasadami współżycia społecznego jest korzystanie przez pozwanego ze sprawnego samochodu (na co wskazują przeglądy techniczne) przez 3 lata, zwłaszcza wobec otrzymania przez pozwanego kwoty zasądzonej w K. wraz z odsetkami i kosztami, a niemożności korzystania przez ten czas z ich pojazdu przez powodów; pozwany mógł skorzystać z propozycji powodów a następnie dochodzić ewentualnej różnicy na drodze prawnej, a skoro tego nie uczynił, sam doprowadził do rozciągnięcia problemu w czasie i wyżki kosztów; powodowie zgłaszali przed SR w K. zarzut potrącenia, jednakże nie jest on objęty, jako nie wskazany w wyroku, a jedynie opisany w jego uzasadnieniu, powagą rzeczy osądzonej (k.7-15)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa , pierwotnie poprzez kuratora (k. 106), a następnie osobiście (k. 180), podnosząc, iż to z uwagi na postawę powodów, którzy odmawiali pozwanemu zwrotu pełnej zapłaconej przezeń przy kupnie kwoty 34.500 zł, nie doszło do zwrotu im pojazdu, co nastąpiło dopiero po prawomocnej przegranej przez nich sprawy przed SR w K., łącznie z oddaleniem zarzutu potrącenia, zatem to powodowie sami pozbawili się możliwości korzystania z pojazdu; jeżeli pozwany musiał dochodzić swych praw na drodze sądowej, to podnoszenie przez powodów klauzuli współżycia społecznego jest chybione i świadczy o ich cynizmie; ponadto zarzucił, że powodowie nie wykazali okresu korzystania z pojazdu, a także, iż zmuszony był do korzystania z pojazdu z racji postawy powodów, jak też konieczności prowadzenia działalności gospodarczej, na rozpoczęcie której otrzymał dotację podlegającą zwrotowi na wypadek jej zakończenia.

Sąd ustalił:

Dnia 21.02.2009r. pozwany kupił od powodów za kwotę 34.500 zł samochód M. oznaczony w umowie symbolem 316 (...). W umowie sprzedaży wpisano kwotę kupna 28.000 zł i przebieg pojazdu 270.000 km.

W rzeczywistości był to pojazd o symbolu (...) (...), a jego rzeczywisty przebieg wynosił ponad 500.000 km, a prawdopodobnie ponad 1.300.000 km.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego – k. 377-378,

- W aktach SR K. :

. umowa sprzedaży – k. 208,

. opinia – k. 276-284,

. dowód opłacenia (...) k. 206,

- W aktach PR O.:

. opinia techniczna – k.281.

Pozwany ustalił faktyczny przebieg pojazdu w związku z wadliwym jego funkcjonowaniem, co skłoniło go do wizyty w (...) serwisie (...)`a. Po ustaleniu tego faktu pozwany kontaktował się z powodem w celu załatwienia problemu, jednak powód początkowo w ogóle nie chciał uwzględnić pretensji pozwanego, by ostatecznie zaproponować, że może przyjąć zwrotnie od niego sprzedany samochód, jednak za zwrotem kwoty wpisanej w umowie, tj. 28.000 zł. Pozwany w związku z tym zawiadomił powoda pismem z 05.03.2009r. o wykryciu wad pojazdu w postaci uszkodzonej skrzyni biegów i cofniętym liczniku (do stanu 273.000 km z ponad 500.000 km), a także oświadczeniem z tej samej daty odstąpił od umowy sprzedaży z w/w przyczyn. Pismem z 06.03.2009r. wezwał też pozwanych do odbioru auta i zwrotu kwoty 34.500 zł

Ponadto pozwany pismem z 23.03.2009r. zwracał się do Powiatowego Rzecznika Konsumentów o pomoc w tej sprawie, jednak powodowie w odpowiedzi na pismo Rzecznika nie uznali roszczeń pozwanego.

Odpowiadając na kolejne pismo pozwanego powodowie pismem z 23.04.2009r. podtrzymali swoje stanowisko co do możliwości zwrotu mu kwoty 28.000 zł

Dowód:

- W aktach SR K. :
 - . zawiadomienie o wykryciu wad – k. 205,
 - . oświadczenie o odstąpieniu od umowy – k. 204,
 - . pismo pełnomocnika pozwanych – k. 199,
 - . wezwanie – k. 203,
- dokumentacja (...) k. 220-225,
- przesłuchanie pozwanego – k. 378o.

Wobec powyższego pozwany wystąpił na drogę sądową o zapłatę od powodów (ówczesnych pozwanych) kwoty 34.500 zł, a SR w K.wyrokiem z 13.04.2012r. (prawomocnym z dniem 13.07.2012r.) zasądził na jego rzecz od powodów, czyli ówczesnych pozwanych, dochodzoną kwotę z odsetkami, za jednoczesnym zwrotem pojazdu.

W uzasadnieniu swego wyroku SR uznał, że pozwany (ówczesny powód), pomimo umownego zapisu o cenie kupna, nabył pojazd za kwotę 34.500 zł, następnie po wykryciu wad skutecznie zawiadomił o nich powodów i odstąpił od umowy, zaś powodowie bezpodstawnie uchylali się od zwrotu świadczenia wzajemnego, pomimo gotowości pozwanego (ówczesnego powoda) do natychmiastowego zwrotu pojazdu za zwrotem ceny kupna, tj. 34.500 zł. Sąd ten uznał ponadto, że brak podstaw do uwzględnienia zarzutu potrącenia z tytułu używania pojazdu przez pozwanego (ówczesnego powoda), bowiem stanowiłoby to nadużycie prawa.

Dowód:

- W aktach SR Kościan :
 - . wyroki SR i SO – k. 325 i 380,
 - . uzasadnienie wyroku SR – k. 332-346

Pozwany zwrócił powodom pojazd w dniu 19.01.2013r. w Ś., ze stanem licznika 349.500 km. Powodowie zabrali samochód na lawetę, jakkolwiek był on „na chodzie” (pozwany przyjechał tym pojazdem na miejsce odbioru).

Dowód:

- protokół przekazania – k. 21.

Po odmowie przez powodów zwrotu pozwanemu rzeczywistej kwoty zapłaconej przy kupnie i po odmowie uwzględnienia wystąpienia Rzecznika Praw Konsumentów, pozwany zarejestrował pojazd, opłacił (05.05.2009r.) podatek od czynności cywilnoprawnych ((...)) i użytkował pojazd. Pozwany uzyskał bowiem środki pomocowe na działalność gospodarczą w kwocie 14.500zł, które podlegałyby zwrotowi w przypadku zaprzestania prowadzenia tej działalności. Na zakup pojazdu pozwany przeznaczył przy tym wszystkie swoje oszczędności, a ponadto zapożyczył się u matki.

Pojazd użytkowany był głównie w zakresie działalności gospodarczej (przewozy), ale też do celów prywatnych, np. pozwany woził matkę do lekarza. Łącznie pozwany przejechał tym pojazdem od dnia odstąpienia od umowy do dnia zwrotu auta ok. 75.000 km.

Dowód:

- W aktach SR K. :
- . dowód opłacenia (...) k. 206,
- informacja PUP – k. 213,
- przesłuchanie pozwanego – k. 377-378,
- zaświadczenie o wpisie do ewidencji – k. 230,
- wyjaśnienie pozwanego dla (...) k. 227-228,
- faktury – k. 330-373,
- listy CMR – k. 284-329.

Koszty wynajmu analogicznych pojazdów wynoszą 120 zł/ netto/ za dobę.

Dowód:

- W aktach SR K. :
- . opinia biegłego – k. 286.

Powodowie nabyli sporny pojazd w 2005r. w O. od osoby, od której już wcześniej kupili podobny samochód. Osoba ta uzyskała zaświadczenie o braku obowiązku opłacenia podatku VAT od nabycia środka transportu, tj. samochodu M. (...) (o przebiegu 72.202 km). Przy kupnie wskazano symbol pojazdu 316. Po prawomocnym zakończeniu postępowania przed SR w K. powodowie złożyli zawiadomienie o możliwości popełnienia przez tę osobę przestępstwa z art. 272 k.k. jednak postępowanie karne zostało prawomocnie umorzone.

Dowód:

- W aktach PR O.:
- . zawiadomienie – k.1,
- . zaświadczenie VAT 25 – k.145,
- . postanowienie – k. 341.

Pismem z daty 13.06.2013r. powodowie wezwali ostatecznie pozwanego do dobrowolnej zapłaty kwoty 72.914,40 zł z tytułu połowy wynagrodzenia za korzystanie z pojazdu od chwili odstąpienia od umowy do 30.11.2011r. W piśmie tym nie żądali zwrotu pojazdu.

Dowód:

- Wezwanie do zapłaty – k. 23-24.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie rozważenia wymaga podnoszona przez strony kwestia związania tut. sądu wyrokiem SR w Kościanie.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Jak wyjaśnił SN w wyroku z dnia 20.01.2015, sygn. V CSK 210/14, LEX nr 1653776: „Artykuł 365 § 1 k.p.c. określa związanie sądu prawomocnym wyrokiem wydanym w innym postępowaniu, jeżeli rozstrzygnięta nim kwestia prawna ma prejudycjalne znaczenie w rozpoznawanej sprawie. Moc wiążąca wyroku wydanego w innej sprawie odnosi się do jego sentencji, nie zaś ustaleń faktycznych i poglądów prawnych wyrażonych w uzasadnieniu. Motywy rozstrzygnięcia mogą mieć znaczenie dla określenia zakresu mocy wiążącej. P. dotyczy rozstrzygnięcia dokonanego w stosunku do tych samych stron albo podmiotów objętych rozszerzoną prawomocnością orzeczenia, a ponadto, gdy pomiędzy prawomocnym orzeczeniem oraz toczącą się sprawą zachodzi szczególny związek, polegający na tym, że prawomocne orzeczenie oddziałuje na rozstrzygnięcie toczącej się sprawy”.

Natomiast w wyroku z dnia 15.01.2015, sygn. IV CSK 181/14, LEX nr 1628952, SN wskazał: „1. Wynikająca z art. 365 § 1 k.p.c. moc wiążąca wyroku dotyczy związania sentencją, a nie uzasadnieniem wyroku innego sądu, czyli przesłankami faktycznymi i prawnymi przyjętymi za jego podstawę, gdyż zakresem prawomocności materialnej jest objęty tylko ostateczny wynik rozstrzygnięcia, a nie jego przesłanki. 2. Na właściwe wyznaczenie granic mocy wiążącej wyroku wpływa też prawidłowe rozumienie pojęcia ustaleń i przyczyn "prejudycjalnych". W każdym postępowaniu cywilnym występują kwestie wstępne, które sąd rozstrzyga samodzielnie. Nie każda kwestia wstępna ma rangę kwestii prejudycjalnej w innej sprawie, nawet pomiędzy tymi samymi stronami, i nie każda kwestia wcześniej rozstrzygnięta ma znaczenie prejudycjalne w późniejszym postępowaniu. Badanie "prejudycjalności" wymaga uwzględnienia specjalnej zależności wyrażającej się w tym, że zachodzi konieczność rozstrzygnięcia jednej sprawy (zagadnienia), aby można było rozstrzygnąć inną sprawę (zagadnienie) albo gdy od wyniku prawomocnie rozstrzygniętej sprawy zależy wynik innej sprawy. P. charakteryzuje się określonym stosunkiem zależności, a jej konieczną cechą jest decydujące (przesądające) znaczenie, jakie ma rozstrzygnięcie jednej kwestii dla rozstrzygnięcia kwestii wstępnej w innej sprawie”.

Z powyższego wynika zatem, że związanie, o jakim mowa w w/w przepisie zasadniczo dotyczy wyłącznie sentencji orzeczenia, zaś jego motywy mogą mieć znaczenie dla określenia zakresu mocy wiążącej orzeczenia. Oznacza to, że tut. sąd pozostaje związany tym, że przed SR w Kościanie zasądzono od obecnych powodów na rzecz obecnego pozwanego kwotę 34.500 zł, a pozwanego obciążał obowiązek zwrotu pojazdu, który nabył od powodów za w/w kwotę. Ma to istotne znaczenie w niniejszej sprawie, skoro przesądza, iż pozwanemu należała się z tytułu odstąpienia od spornej umowy, nominalnie opiewającej na kwotę 28.000 zł, kwota określona w wyroku, a w konsekwencji także o tym, że powodowie sami wywołali sytuację, w której mimo odstąpienia przez powoda od umowy sprzedaży nie uzyskał on kwoty należnej, a jedynie otrzymał propozycję kwoty zaniżonej, z czego nie chciał skorzystać (o czym szerzej poniżej).

Dodać można, że pozwany, który konsekwentnie (we wszystkich pismach z postępowania przedsądowego, przed SR w Kościanie i w procesie niniejszym) utrzymuje, iż za sporny pojazd zapłacił powodowi kwotę 34.500 zł, zapewne bez racjonalnej przyczyny nie opłacałby (...) w zwiększonej wysokości, jak też nie narażałby się bez potrzeby na postępowanie karne skarbowe zwlekając z rejestracją pojazdu.

Przechodząc do meritum problemu zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 494 k.c. strona, która odstąpiła od umowy jest zobowiązana zwrócić drugiej stronie wszystko co od niej otrzymała.

Zasadniczo zatem kupujący ma obowiązek zapłaty sprzedawcy wynagrodzenia za normalne, prawidłowe używanie rzeczy (art. 224 k.c. i nast.) w okresie po złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Jednakże nie jest to

wymóg bezwzględny i wymaga rozważenia całokształtu okoliczności konkretnej sprawy (por. uzasadnienie uchwały SN z 06.05.2004r. cyt. przez kuratora pozwanego - k. 107). W realiach sporu zwrócenia uwagi wymaga jednak, że uprawnienia pozwanego i obowiązki powodów „zmaterializowały się” dopiero po prawomocności wyroku SR w K. (tj. 13 lipca 2012), bowiem dopiero wówczas pozwany mógł liczyć na skuteczne wykonanie przez powodów ich obowiązków, od czego ci wcześniej uchylali się, pomimo złożenia przez pozwanego oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Ponadto z wyroku tego wynika, że obowiązek pozwanego następuje jednocześnie z realizacją obowiązku powodów, stąd trudno oczekiwać, by pozwany miał obowiązek pierwszy zwracać im pojazd nie doczekawszy się przy tym tak długo oczekiwanej zapłaty w pełnej wysokości, co oznacza także, iż pozwany był w istocie uprawniony do zatrzymania pojazdu do czasu dokonania tej zapłaty. Powodowie nie wykazali tymczasem, by obowiązek swój spełnili (lub choćby realnie zamierzali spełnić) niezwłocznie po prawomocności wyroku SR w K.. Oceny tej nie zmieni ostateczne wezwanie do zapłaty (k. 23), które nie zawiera pełnomocnictwa, jednak przede wszystkim tylko w domyśle nawiązuje ono do zwrotu pojazdu (finansowy ekwiwalent za jego /dalsze/ użytkowanie z racji jego niezwrócenia), nie wyraża natomiast wprost żądania zwrotu tego pojazdu. Powodowie nie podają też w ogóle, czy i jak oraz kiedy zamierzają spełnić świadczenie własne (zapłata kwoty 34.500 zł, która warunkuje zwrot pojazdu), co pozwanego skłaniać mogło do wniosku, że powodowie nadal, tj. również po wyroku SR K. stosują taktykę niedomówień, uników, itp. Również zatem za okres po prawomocności wyroku SR w Kościanie dochodzone świadczenie pozwanego jest co najmniej wątpliwe.

W tych warunkach podniesienie przez pozwanego zarzutu z art. 5 k.c. (k. 109) zasługuje na uwzględnienie.

Dla skutecznego podniesienia zarzutu nadużycia prawa nie jest konieczne wskazanie konkretnej zasady współzycia społecznego, naruszonej przez skorzystanie strony przeciwnej z przysługującego jej prawa podmiotowego; wystarczające jest przytoczenie okoliczności faktycznych wskazujących na naruszoną zasadę współzycia społecznego lub określone społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa (por. uzasadnienie uchwały SN z 12.09.2013r. sygn. IV CSK 44/13, LEX 1363170). Pozwany tymczasem wskazał na konkretne okoliczności w zachowaniu powodów znamionujące negatywną ocenę tego zachowania, tj. brak dobrej woli w załatwieniu oświadczenia pozwanego o odstąpieniu od umowy i odmowę spełnienia świadczenia, początkowo w ogóle, a następnie w pełnej wysokości, a zatem na wypieranie się odpowiedzialności, wrogość i nieuczciwość (k. 108), co niewątpliwie przeczy wymogom współdziałania przy wykonaniu zobowiązania zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi oraz zasadom współzycia społecznego (art. 354 K.c.), a także należytej staranności (art. 355 K.c.).

Oceny tej nie zmienia zarzut powodów, że zostali oni oszukani przez osobę, która wcześniej im sprzedała ten pojazd, a która zapewniła (nie tylko zresztą ich, lecz także Urząd Skarbowy – k. 145 akt PR O.) o modelu i roku produkcji pojazdu oraz stanie licznika. Odpowiedzialność sprzedawcy jest niezależna od jego wiedzy o wadzie. Wiedza powodów jako sprzedających auto pozwanemu jest tu zatem obojętna, skoro pojazd faktycznie miał wady, o których kupujący zawiadomił sprzedawcę i z tej przyczyny odstąpił od umowy. Powodowie nie mogą „przerzucać” na pozwanego konsekwencji związanych z ujawnieniem wad pojazdu. Dodać jednak trzeba, że nie można wywodzić stąd twierdzenia, iż zachowanie powodów nie było nacechowane złą wolą. Wola taka w realiach sporu nie odnosi się bowiem do momentu sprzedaży (złej woli przy transakcji), lecz dalszego postępowania powodów, czyli negatywnego ich nastawienia do załatwienia problemu pozwanego po ujawnieniu wad pojazdu, a w szczególności wykonania obowiązków związanych z odstąpieniem od umowy i powinności zwrotu pełnej kwoty zapłaconej przez pozwanego. Chybiony jest również argument, że pozwany mógł otrzymać od powodów 28.000 zł a różnicy dochodzić na drodze sądowej (zwłaszcza jeżeli i tak ostatecznie zdecydował się na taki krok). Analogiczna możliwość „działa” w drugą stronę, zatem i powodowie mogli pozwanemu wypłacić zapłaconą przezeń kwotę, a później dochodzić zwrotu różnicy. W tych warunkach nie sposób przyjmować, by to pozwany, który miał rację, co wykazał proces przed SR w Kościanie, powinien był stosować takowe rozwiązanie. Trudno też akceptować stanowisko powodów o doprowadzeniu auta przez pozwanego do stanu nieużywalności (na co wskazywać ma zabranie auta na lawecie), skoro pozwany przyjechał tym pojazdem na miejsce jego odbioru, co wynika z protokołu odbioru pojazdu. W tym zakresie dodać można, że powodowie nie dochodzili odszkodowania za zniszczenie rzeczy. Również argument powodów o wykorzystywaniu

przez pozwanego auta nie tylko w działalności gospodarczej, lecz także do celów prywatnych (skoro przed SR w K. podał, że woził matkę do lekarza), nie wytrzymuje krytyki, choćby z racji podstawy faktycznej tego zarzutu.

Pozwany tymczasem na zakup spornego pojazdu przeznaczył wszystkie oszczędności, a ponadto zapożyczył się u matki. W związku z rozpoczęciem działalności uzyskał dotację, podlegającą zwrotowi w przypadku zakończenia działalności. Był więc niejako zmuszony w/w okolicznościami do prowadzenia założonej formy i koniecznego w tym celu użytkowania samochodu, a jednocześnie nie posiadał innego auta i nie miał możliwości, by takie kupić.

W tej sytuacji zarzut powodów, że pozwany otrzymał już to co należało mu się na mocy wyroku SR K., a ponadto użytkował bezpłatnie pojazd powodów przez tak długi okres czasu, nie może zostać uwzględniony, gdyż jak podano wyżej, nie ze swej winy, lecz z winy powodów nie zwracał im tego pojazdu, a następnie był zmuszony do jego wykorzystania w/w okolicznościami, przy jednoczesnym braku spełnienia przez powodów obowiązku zapłaty aż do I 2013r. Wszelkie koszty i „straty” powodów stąd wynikłe są więc konsekwencją ich postawy, co pozwanego nie może obciążać. Niezależnie od tego wskazać też należy, iż podnoszenie zarzutów z art. 5 K.c. stanowi instrument obrony, nie zaś podstawę skutecznych roszczeń.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 5 K.c. powództwo oddalono, uznając, że w tych realiach powodowie nadużyli prawa do żądania zwrotu wynagrodzenia za zużycie rzeczy, gdyż sami doprowadzili do tego, że pozwany nie zwrócił im tej rzeczy.

O kosztach (pkt II wyroku) orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. według którego w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od przegrywającego tylko część kosztów albo w ogóle nie obciążać jej tymi kosztami. Sprawa ma bowiem ocenny charakter, a ponadto jej merytoryczny wymiar (uzyskanie przez pozwanego, poprzez wygraną w sprawie niniejszej, dodatkowej, tj. poza wygraną w SR w Kościanie, korzyści w postaci bezpłatnego używania pojazdu powodów), wskazuje na wyjątkową, szczególnie uzasadnioną sytuację, o której mowa w w/w przepisie i umożliwia odstępianie od ogólnej reguły odpowiedzialności za wynik sporu (art. 98 1 k.p.c.). W tych realiach byłoby nadmiernym obciążeniem powodów domaganie się od nich ponoszenia kosztów procesu w całości, zaś wystarczająco dolegliwe jest tu poniesienie kosztu pokaźnej opłaty od pozwu (3646 zł), którą uiszcili przy wytoczeniu powództwa (a która ostatecznie ich powinna obciążać, skoro zdecydowali się na zainicjowanie sprawy). Ponadto wskazać należy, iż zastępujący pozwanego w znacznej części postępowania kurator uzyskał już swoje wynagrodzenie z tytułu pełnienia tej funkcji (k. 274), zaś czynności kuratora pozwanego, a następnie jego pełnomocnika (będącego tą sama osobą) powielają się. Jakkolwiek zatem formalnie uzasadniony jest również wniosek o przyznanie kosztów zastępstwa prawnego pozwanego, meritum problemu sprzeciwia się takiemu rozwiązaniu, a w szczególności niejako podwójnemu obciążaniu powodów z tego tytułu. Pozwany poniesie zatem koszty związane z wynagrodzeniem kuratora, pokryte tymczasowo z zaliczki powodów i zwróci im poniesiony z tego tytułu wydatek.